

Bo – A Fáraó térdre kényszerül

Bo Hetiszakasz tartalma **בב**

Hetiszakaszunk – Bo (2Mózes 10:1–13:16.) – az egyiptomi dráma végkifejlete. Az utolsó három csapás térdre kényszeríti a nyakas Fáraót, aki most már kénytelen-kelletlen kiengedi a rabszolgasorban sínylődő hébereket. Ő még azt hiszi – vagy bebeszéli magának –, hogy azok csupán „háromnapos szabadságra” mennek, hogy Istenüknek áldozzanak, de a nép tudja az igazat, és emelt fővel vonul ki a szabadságba.

Újabb három csapás sújtja Egyiptomot: sáskajárás pusztítja el a terményt és minden zöld növényzetet; sűrű, szinte tapintható sötétség ereszkedik az országra; s végül Niszán hónap 15-én éjfélkor minden egyiptomi elsőszülött elpusztul. – 2Mózes 10–11.

Izrael népe megkapja az Örökkévalótól az első micvát: naptárat kell létrehozni a hold havonkénti újjászületésére. Az izraeliták ezen kívül utasítást kapnak arra, hogy hozzanak „peszáchi áldozatot” az Örökkévalónak: minden izraelita otthonban le kell vágni egy bárányt vagy egy gödölyét, és a vérért rá kell spriccelni a két ajtófélfára és a szemöldökfára, hogy Isten elkerülje ezeket az otthonokat, amikor jön, hogy végezzen Egyiptom elsőszülöttjeivel. Az áldozat tűzön megsütött húsát aznap éjjel kell elfogyasztani mácával (kovásztalan kenyérral) és keserű füvekkel. – 2Mózes 12:1–28.

Az elsőszülöttek halála végre megtöri a faraó ellenállását, és szabályosan kihajtja

Izrael gyermekeit az országából. Az izraeliták olyan kapkodva távoznak, hogy nincs idő megkeleszteni a tésztájukat, így csupán kovásztalan kenyeret tudnak magukkal vinni az útra. Távozásuk előtt még arany- és ezüstedényeket, valamint ruhákat kérnek az egyiptomiaktól, így sarcolva meg Egyiptom javait. – 2Mózes 12:29–51.

Az Örökkévaló elrendeli, hogy Izrael gyermekei szenteljék Neki minden elsőszülöttjüket, és azzal ünnepeljék meg minden évben a Kivonulás évfordulóját, hogy eltávolítsanak otthonaikból minden kovászosat, hét napon át maceszt esznek, és elmesélik gyermekeiknek megszabadulásuk történetét. Azt is megparancsolja nekik, hogy karjukon és homlokukon tfilint viseljenek, emlékeztetőül a Kivonulásra. – 2Mózes 13:1–16.

שבת שלום

Chaim Shaul Glitzenstein: Bűnbánatra felkészíteni Izrael fiait

Sok jó zsidó viccet ismerünk, igaz? Egyik kedvencem, amikor a zsidónak hatosikrei születtek és a kis ház hirtelen nagyon szűkössé vált. Elment a rabbihoz és elpanaszolta, mennyire szűkös, mennyire zajos most a kicsi ház. **Mit tanácsol a tisztelt rabbi? Azt mondja neki a rabbi:** Vidd be az udvarról a báránnyat a házba. Az ember hazament és úgy tett. **Egy hét múlva találkozott a rabbival, elég rosszul festett szegény, kérdezi a rabbi, hogy vagy?** Oh, jajj, most még a báránnyal is, hát tényleg se éjjelem, se nappalom, zsúfolt, zajos, jajj nekem! Na, akkor vidd be a kacsákat is, mondja a rabbi. Az ember ezt is megtette. **Amikor megint találkoztak, kérdezi a rabbi, hogy vagy?** De az ember csak legyintett, már panaszkodni sem volt ereje. Akkor mondta a rabbi, na most vidd ki az összes állatot az udvarra. **Egy héttel később amikor újra találkoztak, az ember kisimulva boldogan mondta a rabbinak a hogy vagy?** kérdésre: Hát csodálatosan, a házam olyan nyugodt, olyan csendes, tágas....

Hetiszakaszunkban **Isten megparancsolja Izrael fiainak**, hogy **Niszán 10-én** vigyenek be egy báránnyt, kössék az ágy lábához, és majd **pészách** előestéjén vágják le és egyék meg, mielőtt kimennek **Egyiptomból**. **Rási** magyarázza, hogy ez azért volt, mert így kellett **Izrael fiait bűnbánatra (tsuvára)** készíteni. A bárány szent állat volt Egyiptomban, mint a szent tehén Indiában, És isten azt akarta, hogy **Izrael gyermekei** vágják le az egyiptomi szent báránnyt, ezzel is elvágva magukat a bálványkodástól. **De vajon miért kellett a báránnyal lakni négy napig?** Már a bevitel napján le lehetett volna vágni. Azért, mert vannak olyan dolgok, amire az emberek inkább „**alszanak egyet**”. Például felkínálnak neked egy lakást megvételre, sürgetnek, hogy nézd meg és hozz döntést mielőbb, de te azt mondod, pillanat, erre még alszom egyet! Mert meg akarod érlelni magadban a döntést, és nem beleugrani valamibe, amit másnap megbánsz. Néha elég egyet aludni rá, de néha többet is kell. Erre van egy példa, amit minden reggel elolvassunk: **Ábrahám** áldozza fel a fiát, **Izsákot**... **Ábrahám** el is indul reggel, és harmadnap **Isten megmutatja** neki a helyet messziről. **De miért csak a harmadik nap mutatta meg a helyet?** – teszi fel a kérdést **Rási**. **És válasza:** Ha az első napon megmutatja **Isten** a helyet, és **Ábrahám** mindjárt feláldozza az egyetlen fiát, lehet azt mondani rá, hogy hirtelen felindulásában tett eleget a parancsnak, és bele sem gondolt, mit tesz. Bezzeg, ha kétszer is végig gondolhatta volna, biztosan nem tesz ilyet! Ezért **Isten** hagyta, hogy **Ábrahám** gondolkodjon pár napig, hogy aztán mindenki láthassa, átgondolt döntést hozott. Ha összeszámoljuk, mennyi idő telt el a parancs és az áldozat között, látjuk, hogy három napig mentek, majd még egy nap az áldozatig, összesen négy nap, ennyi kell egy embernek, hogy megérlelje döntéseit, és megbékéljen velük.

Innen már teljesen világos, miért kellett bevinni a báránnyt négy nappal a levágása előtt. **Izrael fiai** annyira mélyen voltak a bálványkodásban, hogy még ha le is vágták volna **Isten** parancsára a báránnyt azon nyomban, akkor sem biztos, hogy teljesen azonosultak volna ezzel a cselekedettel. Talán ugyanúgy visszatértek volna a bálványokhoz. Ezért mondta **Isten**, hogy vigyék be a báránnyokat négy napra. Így látni fogják nap nap után, hogy íme, le fogják vágni ezt a báránnyt, és ezzel belülről is teljesen és végleg elvágják magukat **Egyiptom** bálványaitól.

A tanulság számunkra az, hogy ha eszünkbe jut **tsuvát** csinálni, akkor legyen gondunk rá, hogy a lelkesedés másnap is kitartson, ne tűnjön el olyan gyorsan, ahogy jött. Mint az egyszeri tolvaj, aki egy nap beállított a rabbihoz egy bőrönddel, és kiszórt belőle rengeteg értékes holmit, mondván, hogy bűnbánatot tart, és visszaad mindent, amit ellopott. A rabbi meghatódott ettől a cselekedettől, de miután a tolvaj elment, észrevette, hogy hiányzik az órája. **Meg is kérdezte a tolvajt: hisz éppen csak egy perce csináltál tsuvát, hogyhogy megint loptál?** „**Tisztelt rabbi: a szakma, az szakma...**” válaszolt a tolvaj. Mi ne legyünk ilyenek. Amikor érezzük, hogy felébredünk a jóra, egyből erősítsük meg elhatározásunkat cselekedetekkel, a **micvák** gyakorlásával, tóra tanulással, így fogunk hosszú távon is kitartani!

Rabbi Jonatan Sacks: A kérdések feltevésének szükségessége

Nem véletlen, hogy a Bo hetiszakasz, az a rész, amely a csúcspontot jelentő csapásokkal és az Kivonulással foglalkozik, háromszor fordul a gyermekek és a szülők nevelési kötelessége témájához.

Zsidóként úgy gondoljuk, hogy egy ország megvédéséhez hadsereg van szükség, de egy civilizáció megvédéséhez oktatásra van szükség. A szabadság elveszik, ha természetesnek vesszük. Ha a szülők nem adják át emlékeiket és eszméiket a következő generációnak - a történetet arról, hogyan nyerték el a szabadságukat és a csatákat, amelyeket meg kellett vívniuk az út során -, akkor a hosszú út megakad, és mi elveszítjük az utunkat.

Lenyűgöző azonban, ahogyan a Tóra hangsúlyozza, hogy a gyerekeknek kérdéseket kell feltenniük. **Hetiszakaszunk három szakaszából kettő erről szól:**

És amikor a gyermekeitek megkérdezik tőletek: „**Mit jelent számotokra ez a szertartás?**”, akkor mondjátok el nekik: „**Ez a pászka áldozat az Örökkévalónak, aki átment az izraeliták házai felett Egyiptomban, és megkímélte a mi otthonainkat, amikor lesújtott az egyiptomiakra**”. (2Mózes 12:26-27)

Az elkövetkező napokban, amikor gyermeked megkérdezi tőled: „**Mit jelent ez?**”, mondd neki: „**Az Örökkévaló hatalmas kézzel hozott ki minket Egyiptomból, a rabszolgaság földjéről**”. (2Mózes 13:14)

A Tórában **később** van egy **másik szakasz**, amely szintén egy gyermek által feltett kérdésről szól:

A jövőben, amikor gyermeked megkérdezi tőled: „**Mit jelentenek azok a rendelkezések, rendeletek és törvények, amelyeket az Örökkévaló, a mi Istenünk parancsolt neked?**”, mondd meg neki: „**Egyiptomban a fáraó rabszolgái voltunk, de az Örökkévaló hatalmas kézzel kivezetett minket Egyiptomból**”. (5Mózes 6:20-21)

A mai hetiszakasz **másik szakasza**, az egyetlen, amely nem említ kérdést, a következő:

Azon a napon mondd el gyermekednek: „**Azért teszem ezt, mert az Örökkévaló ezt tette velem, amikor kijöttem Egyiptomból**”. (2Mózes 13:8)

Ez a **négy szakasz** a **peszáchi Haggadában** való megjelenésük miatt vált híressé. Ezek a négy gyermek: **egy bölcs, egy gonosz vagy lázadó, egy egyszerű és „egy, aki nem tudja, hogyan kell kérni”**. A bölcsök ezeket együtt olvasva arra a következtetésre jutottak, hogy [1] a gyerekeknek kérdezniük kell, [2] a peszáchi elbeszélést a gyerek által feltett kérdésekre válaszul kell felépíteni, és azokkal kell kezdeni, [3] a szülő kötelessége, hogy bátorítsa a gyerekeit a kérdezésre, és azt a gyereket, aki még nem tudja, hogyan kell kérdezni, meg kell tanítani kérdezni.

Ebben egyáltalán nincs semmi természetes. Éppen ellenkezőleg, drámaian szembe megy a történelem menetével. A legtöbb hagyományos kultúra a szülő vagy a tanár feladatának tekin-

Rabbi Jonatan Sacks: A kérdések feltevésének szükségessége

ti, hogy oktasson, vezessen vagy parancsoljon. A gyermek feladata az engedelmisség. „**A gyerekeket látni kell, nem hallani**” - tartja a régi angol közmondás. „**Gyermekek, legyetek engedelmesek szüleiteknek mindenben, mert ez tetszik az Örökkévalónak**” - mondja egy híres keresztény szöveg. Szókratészt, aki egész életében arra tanította az embereket, hogy kérdezzenek, **Athén** polgárai elítélték a fiatalok megrontásáért. A **judaizmusban** ennek az ellenkezője a helyzet. Vallási kötelességünk, hogy megtanítsuk gyermekeinket kérdezni. Így fejlődnek.

A **judaizmus** a legritkább jelenség: egy olyan hit, amely a kérdések feltevésén alapul, néha olyan mély és nehéz kérdéseken, amelyek látszólag magának a hitnek az alapjait is megintgatják. „**Vajon az egész föld bírása nem szolgáltat-e igazságot?**” - kérdezte **Ábrahám**. „**Miért, Uram, miért hoztál bajt erre a népre?**” - kérdezte **Mózes**. „**Miért virágzik a gonoszok útja? Miért élnek nyugodtan a hitetlenek?**” - kérdezte **Jeremiás**. **Jób könyve** nagyrészt kérdésekből épül fel, és **Isten válasza négy fejezetben** még mélyebb kérdésekből áll: „**Hol voltál, amikor a földet megalapoztam? ... Meg tudod-e fogni a Leviatánt egy horoggal? ... Megegyezik-e veled, és hagyja-e, hogy életfogytiglani rabszolgáddá tedd őt?**”

A **jesivában** a legnagyobb elismerés, ha valaki jó kérdést tesz fel: **Du fregst a gutte kashe**. **Abraham Twersky** rabbi, egy mélyen **vallásos pszichiáter** meséli, hogy amikor fiatal volt, a tanára élvezettel kérdőjelezte meg az érveit. Tört angolsággal azt mondta: „**Igazad van! 100 százalékig igazad van! Most megmutatom, hol tévedsz.**”

Isadore Rabin, a **fizikai Nobel-díjas tudóst** egyszer megkérdezték, **miért lett tudós**. Azt válaszolta: „**Anyám tudósnak nevelt, anélkül, hogy valaha is tudtam volna róla. Minden más gyerek hazajött az iskolából, és megkérdezték tőle: „Mit tanultál ma?”**. De anyám mindig azt kérdezte: **'Izzy, ma jó kérdést tettél fel?'**. Ez volt a különbség. A jó kérdések tettek engem tudóssá.”

A **judaizmus** nem a vak engedelmisség vallása. Sőt, meglepő módon egy **613 parancsola-**tot tartalmazó vallásban nincs olyan héber szó, amely azt jelentené, hogy „**engedelmeskedni**”. Amikor a **XIX. században** a héber, mint élő nyelv újraéledt, és szükség volt egy „**engedelmeskedni**” jelentésű igére, azt az arámi nyelvből kellett kölcsönözni: **le-tsayet**.

Az „**engedelmeskedni**” jelentésű szó helyett a **Tóra a sémá ígét használja**, amely **lefordíthatatlan** magyarra, mert azt jelenti: **[1] hallgatni, [2] hallani, [3] megérteni, [4] belsővé tenni és [5] válaszolni**. A héber tudatosság szerkezetébe bele van írva az a gondolat, hogy a legfőbb kötelességünk az, hogy igyekezzünk megérteni Isten akaratát, nem pedig az, hogy **va-**kon engedelmeskedjünk.

Tennyson verse: „**Nem az övék a miért, az övék csak a tett vagy a halál**”, olyan távol áll a zsidó gondolkodásmódtól, amennyire csak lehetséges. **Hogy miért?** Mert hisszük, hogy az értelem **Isten** legnagyobb ajándéka az emberiségnek. **Rási** úgy értelmezi azt a mondatot, hogy **Isten az embert „az Ő képére, az Ő hasonlatosságára”** teremtette, hogy **Isten** megad-

Rabbi Jonatan Sacks: A kérdések feltevésének szükségessége

ta nekünk a „megértés és a megkülönböztetés” képességét. A hétköznapi amidában a legelső kérdésünk a „tudásért, megértésért és megkülönböztetésért” szól. A rabbik egyik leglélegzetelállítóbb intézménye volt, hogy kitaláltak egy áldást, amelyet egy nagy, nem zsidó tudós láttán kell elmondani. Nemcsak látták a bölcsességet a sajátjukon kívüli kultúrákban, hanem hálát is adtak Istennek érte. Milyen távol áll ez attól a szűklátókörűségtől, amely oly gyakran lealacsonyította és lekicsinyelte a vallásokat, a múltban és a jelenben.

Paul Johnson történész egyszer azt írta, hogy a **rabbinikus judaizmus „egy ősi és rendkívül hatékony társadalmi gépezet volt az értelmiségiek előállítására”**. Ennek sok köze volt és van ahhoz, hogy a zsidók mindig is abszolút prioritást tulajdonítottak az oktatásnak, az iskoláknak, a **Beit Midrashnak**, a **vallási tanulmányoknak**, mint az imánál is magasabb rendű cselekedetnek, a **tanulásnak**, mint egész életen át tartó elkötelezettségnek és a **tanításnak**, mint a **vallási élet** legmagasabb rendű **hivatásának**.

De sok köze van ahhoz is, hogyan tanulunk, és hogyan tanítjuk a gyermekeinket. A **Tóra a zsidó történelem legerőteljesebb és legmegrendítőbb pontján jelzi ezt: éppen akkor, amikor az izraeliták éppen elhagyják Egyiptomot, és szabad népként kezdik meg életüket Isten szuverenitása alatt**. Adjátok át ennek a pillanatnak az emlékét gyermekeiteknek - mondja **Mózes**. De ne tegyétek ezt tekintélyelvű módon. Bátorítsátok gyermekeiteket, hogy kérdezzenek, kérdezzenek, vizsgálódjanak, vizsgálódjanak, elemezzenek, fedezzenek fel. A szabadság az elme szabadságát jelenti, nem csak a testét. Aki biztos a hitében, annak nem kell félnie a kérdésektől. Csak azok félnek, akiknek nincs önbizalmuk, akiknek titkos és elfojtott kétségeik vannak.

Az egyetlen lényeges dolog azonban az, hogy tudjuk és megtanítsuk ezt a gyermekeinknek, hogy nem minden kérdésre van olyan válasz, amelyet azonnal megérthetünk. Vannak olyan gondolatok, amelyeket csak az életkor és a tapasztalat révén fogunk teljesen megérteni, vannak olyanok, amelyekhez nagy intellektuális felkészültségre van szükség, megint mások pedig az emberi keresésnek ebben a szakaszában talán meghaladják kollektív felfogóképességünket. **Darwin** soha nem tudta, mi az a gén.

Még a nagy Newton, a modern tudomány megalapítója is megértette, hogy milyen keveset ért, és ezt gyönyörűen megfogalmazta:

„Nem tudom, minek tűnhetek a világ számára, de magamnak úgy tűnik, hogy csak egy fiú voltam, aki a tengerparton játszott, és azzal szórakoztam, hogy időnként találtam egy-egy simább kavicsot vagy szebb kagylót a szokásosnál, miközben az igazság nagy óceánja teljesen felfedezetlenül hevert előttem.”

Azzal, hogy a **judaizmus megtanította** gyermekeit kérdezni és folyton kérdezni, tisztelte azt, amit **Maimonidész „aktív értelemnek”** nevezett, és **Isten ajándékának** tekintett. Egyetlen hit sem tisztelte jobban az emberi intelligenciát.

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ב

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

XLV. RÉSZ

2. §. Ha valakinek több a bűne, mint az erénye, rögtöni halált érdemel, amint megírták: „**Bűneid sokasága miatt...**” Ugyanígy rögtöni pusztulást érdemel az az ország, melynek lakói javarészt bűnösök. Szodoma példájából is láthatjuk ezt: „**Szodoma és Gomora jajkiáltása számos és bűnük igen súlyos, leszálok és elpusztítom őket.**” De igen súlyos az egész világ helyzete is, ha bűneik számosabbak érdemeiknél, amiként olvashatjuk: „**Látta az Örökkévaló, hogy nagy az emberi gonoszság a földön.**”

A mérleg arányát természetesen nem a mennyiség, hanem a bűnök súlya, minősége adja. Van olyan érdem, amely sok bűnt feledtet és bűn, amely sok érdemet homályosít el. Az egyikről azt olvassuk: „**Mivel jó dolgot művelt...**”, a másíkról: „**Egy bűnös sok jót veszít...**” Ezek mérlegetése nem az ember feladata. **Isten** annak tudója, hogy miként kell a bűnöket az érdemekkel szemben értékelni, mérlegelni.

3. §. Aki bánkódik amiatt, hogy valami jót tett és szívében úgy gondolkozik, hogy „**semmi hasznomból, hogy jó voltam és érdemeket szereztem**” az elveszti azt a jogot, hogy cselekedetei elbírálásánál érdemeit figyelembe vegyék. Erről tartották azt, hogy „**az igaz ember sem szabadul a gonoszság napján**”. Forratlan jellemű, nem igaz ember az, ki jó cselekedeteit utólag bánja meg.

Nemcsak a halál napján, hanem minden újévkor megvizsgálják az ember bűneit és érdemeit. A jámbor életben marad, a gonoszt halálos büntetéssel sújtják, a közepes erényű sorsa **Jom-Kipurig** függőben marad. Ha addig megtér, életben marad, ha nem, a halálnak szánják.

4. §. Bárha az **újévi sófárfúvás kifejezetten bibliai parancs**, jelentőségére nézve tanulságos utalásokat nyerünk a Szentírás más helyein is, úgymint: „**Ébredjete alvók álmotokból és szunnyadozók keljete fel mély alvásotokból és vizsgáljátok meg cselekedeteiteket. Térjete meg és gondoljatek Teremtőökre!**”. Vajúdo időkbén sokan feledkeznék meg örök értékekről, igazságokról és könnyen tévednek meg. „Minden álmuk múló dőreség, haszontalan semmi-ség.” Ezeknek szól a figyelmeztetés: „**Tekintséte meg lelkeiteket, és javítsáte meg útjaitokate és cselekedeteiteket.**” „**Hagyja el mindenki közületek gonosz útját és helytelen gondolatát!**”

A lelki vizsgálat itt vázolt nagy jelentősége arra kell készteszen minden embert, hogy állandóan úgy tekintse magát és az egész világot, mintha a bűnök és az erények egyenlő mértékűek lennének és az ő jó, vagy rossz cselekedetétől függene a mérleg jobbra vagy balra billenése. Az egyikkel maga és az egész világ pusztulását, a másikkal az üdvösséget, a megmenekülést segítheti elő. Erre vonatkozólag mondották: „**A jámbor a világ alapja**”, – mert ő billenti el és menti meg erényességével a világ helyzetét, sorsát.

Ezért ősi szokás **Izraelben** a jótékonyág bő gyakorlása és a jócselekedetek minél gyakoribb művelése az év minden szakában, de különösen a félelmetes napokban, **Ros-hásáná** és **Jom-Kipur** között. Ugyancsak azért szokás e tíz napon kora hajnalban felkelni és napfelkeltéig a templomokban bűnengesztelésre késztető könyörgő imákat mondani.

Folytatjuk...

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM
IMAREND FEBRUÁR 1. – 29. KÖZÖTT

1.	szombat	BO	vége: 17,34	8,00	16,15	3.
2.	vasárnap			8,00	16,30	4.
3.	hétfő			7,00	16,30	5.
4.	kedd			7,00	16,30	6.
5.	szerda			7,00	16,30	7.
6.	csütörtök			7,00	16,30	8.
7.	péntek		₪ 16,36	7,00	16,45	9.
8.	szombat	BÖSÁLÁCH		8,00	16,30	10.
		SÁBÁT SIRÁ	vége: 17,44			
9.	vasárnap			8,00	16,45	11.
10.	hétfő			7,00	16,45	12.
11.	kedd			7,00	16,45	13.
12.	szerda			7,00	16,45	14.
13.	csütörtök	FÁK ÚJÉVE		7,00	16,45	15.
14.	péntek		₪ 16,47	7,00	17,00	16.
15.	szombat	JITRÓ	vége: 17,55	8,00	16,45	17.
16.	vasárnap			8,00	17,00	18.
17.	hétfő			7,00	17,00	19.
18.	kedd			7,00	17,00	20.
19.	szerda			7,00	17,00	21.
20.	csütörtök			7,00	17,00	22.
21.	péntek		₪ 16,58	7,00	17,00	23.
22.	szombat	MISPÁTIM		8,00	16,45	24.
		ÚJHOLD HIRDETÉS				
			vége: 18,05			
23.	vasárnap			8,00	17,00	25.
24.	hétfő			7,00	17,00	26.
25.	kedd			7,00	17,00	27.
26.	szerda			7,00	17,00	28.
27.	csütörtök	JAJM KIPPUR KOTAJN		7,00	17,00	29.
28.	péntek	ÚJHOLD 1.	₪ 17,09	7,00	17,15	30.

SVÁT

Ismeretlen zsidók nyomában **CXIV. Pór (Pollacsek) Bertalan**

Pór Bertalan, született Pollacsek (Bábaszék, 1880. november 4. – Budapest, 1964. augusztus 29.) Kossuth-díjas magyar festő, főiskolai tanár.

Pollacsek Mór és Pick Terézia fia. A huszadik századi magyar avantgárd festészet egyik nagy tehetségű festője. Budapesten a Mintarajziskolában tanult, mestere Gyulay László volt, majd Münchenben folytatta tanulmányait Gabriel von Hackl mesteriskolájában. Hollósy Simon szabadiskoláját is látogatta. Önarcképével 1901-ben elnyerte a Harkányi-ösztöndíjat, amelynek segítségével tanulmányokat folytathatott 1901-1903-ban Párizsban a Julian Akadémián, ahol Jean-Paul Laurens volt a mestere.

1903-tól Budapesten működött, a Múcsarnokban, majd a Könyves Kálmán Szalonban állított ki arcképeket, alakos, majd csoportos alakos képeket, rajzos látásmódja, kiváló jellemábrázoló képessége hamar meghozta számára a sikert. Rajzos látásmódja gyakran szeceszsiós ritmusú kontúrvonalakat adott festményeinek. A **MIÉNK** tagja, majd a **Nyolcak művészeti csoportjának alapító tagja** lett. Az **I. világháborúban**, mint frontrajzoló vett részt, a feldúlt falvokról, elhagyott földekről készített **16 litográfiáját** könyvben adták közre **1916-ban Brüsszelben**. Ugyanebben az évben Budapesten házasságot kötött **dr. Bernát Margit** orvossal, **Weinberger Bernát** és **Grósz Hermína** lányával.

A napi politikától nem határolódott el, **1919-ben a Tanácsköztársaság** fennállása idején vállalta a **Művészeti Direktórium** festőszakosztályának vezetését, toborzó plakátok tervezését. A **kommün bukása** után **emigrációba vonult, Pöstyénben** élt és alkotott **1938-ig. Károlyi Mihály** baráti körével tartotta a kapcsolatot, **1934-ben Párizsba, 1936-ban a Szovjetunióba** utazott. **1938-tól Párizsban** telepedett le, a **II. világháborúban Franciaország német megszállása** idején **elfogták, szabadulása után** részt vett a **francia ellenállási mozgalomban. Franciaországból 1948-ban** tért haza **Budapestre, a Magyar Képzőművészeti Főiskola tanára** lett egészen **1960-ig**, tanári és közéleti tevékenysége annyira lefoglalta, hogy már alig festett, **1958-as** utolsó képeinek egyikét tekintve, nem mondható, hogy átment volna **szocreál-stílusba**.

Összességében egy nagy rajztudáson alapuló **posztnagybányai magyar avantgárd stílust** képvisel festészetünkben. A **modern képzőművészeti irányzatok (plein air, szeceszsió, Paul Cezanne és más posztimpreszionisták)** és a **Munkácsy hagyományokra** is építkező realizmus metamorfózisa az ő sajátosan egyéni festői stílusa. Ettől olyan kifejezőek és élvezhetőek portréi és tájképei.

Forrás: (wikipedia)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

MEGHÍVÓ AZ ÁVINU TRIÓ KONCERTJÉRE

A nagy múltú és jelenleg is aktív Nagy Fuvaros utcai zsinagógában ad koncertet az Ávinu Trió együttes "A túlélés dallamai" címmel a felszabadulás 80. évfordulója alkalmából. A kántori énekhang és a hangszerek ötvözik a könnyű és komolyzenét a hagyományos zsidó liturgikus dallamokkal, a magyar - zsidó - izraeli népdalokkal, örökzöldekkel is több nyelven, egyedi előadásmódban.

Helyszín: 1084 Budapest, Nagy Fuvaros utca 4.
Időpont: 2025. február 16. 17:30 (Előtte 17 órától délutáni és esti imádkozás lesz)

Az esemény INGYENES, DE REGISZTRÁCIÓ AJÁNLOTT: komplexmuveszet@gmail.com

Esemény: <https://facebook.com/events/s/a-tuleles-dallamai-felszabadul/1294529061880058/>

Fuvarpress

RECEPT-TÁR

Zöldbabos rizseshús savanyúsággal

Egy igazi klasszikus, amivel szerintem nincs ember az univerzumban, aki ne találkozott volna. Akár a menzán vagy a nagyinál, de biztos, hogy volt hozzá szerencséje mindenkinek. Én most egy zöldbabos változatot mutatok nektek, amit feltétlen próbáljatok ki!

Hozzávalók: 4 fő

- 2 ek olaj
- 2 fej hagyma
- 700 g csirkecomb filé / mell filé
- 2 db babérlevél
- 1 db paradicsom
- 1 db paprika
- só, bors
- 1 ek darált paprika
- 2 gerezd fokhagyma
- 2 ek piros paprika
- 300 g fagyasztott zöldbab

Elkészítés:

Az olajat felhevítjük, ráadjuk az apró kockákra vágott hagymát, és üvegesre pirítjuk. Ezután hozzátesszük a 1,5 x 1,5 centis kockákra vágott húst, és kissé megkapatjuk. Hozzáadjuk a babérlevelet, az apró kockákra vágott paradicsomot és paprikát, majd további 1 percre pirítjuk.

Felöntjük körülbelül 600 ml vízzel – a lényeg, hogy kicsit ellepje a húst –, majd mikor felforr, sózzuk, borsozzuk, beletesszük a darált paprikát, a fokhagymát és a tetejét megszórjuk a piros paprikával. Nem keverjük el a piros paprikát, hanem hagyjuk legalább két percre a tetején, mert a paprika a zsírban jobban oldódik, majd csak utána keverjük el. Közepes hőfokon addig főzzük, míg megpuhul a hús. Ha nagyon elfőtte volna a levét, pótoljuk a vizet.

Amikor a hús puha, beletesszük a már kiolvadt zöldbabot is, és további 5 percre főzzük. Ha szeretnénk, hogy jobban megpuhuljon a zöldbab, akkor toljuk ki a főzési időt. Én szeretem ha roppanós a zöldség.

A rizst az olajon körülbelül egy perc alatt lepirítjuk, majd felöntjük dupla, azaz jelen esetben 800 ml vízzel. Sózzuk, és fedő nélkül addig főzzük, míg a víz 90%-át magába szívja, majd elzárjuk alatta a tűzhelyet, és lefedjük. Hagyjuk, hogy magába szívja a maradék vizet is, és teljesen megpuhuljon.

Mikor a rizs is és a pörkölt is elkészült, keverjük a rizst a húshoz, és friss, apróra vágott petrezselyemmel és savanyúsággal tálaljuk.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

ÁRUCIK- KET OL- CSÓBBIT	ELMA- RADÁS A POÉN 1. RÉSZÉ		KILO, RÖVIDEN SZEMTE- LEN	TIROL HATÁRAI	JÉGBEN ÁLLI	HOZZÁ- FOG CSELT ELTERVEZ		KELVIN, RÖVIDEN SZLOVÁKI- AI VÁROS											
LITER, RÖVIDEN ROMÁNIAI FOLYÓ					HÓGYJS- HÍVJAK TÉRSÉG														
VIRÁGOT SZAKÍT				HAJLAN- DÓSÁG LENDÜLET															
FUVOLA JELZŐJE LEHET							AMPER, RÖVIDEN DARÁLÁS												
A KÉN VEGYJELE	ISKOLA- SZER DÉLCEG, DALIÁS							BÍRÓSÁG ELÉ VISZ											
JUTTAT SVÉD BŰ- TORCÉG			EURÓPAI NYELV LENTI HELYEN																
				KIFIGYEL MELLÉM										KÖNNYE- ZŐ DUGIG	ENERGIA, RÖVIDEN	VÍZCSEPPI! TUFA EGYNEMŰ BETŰI		VÉLE- MÉNYT MONDÓ	
RÓMAI 1-ES ÜLEDÉKES KÖZET						A POÉN 2. RÉSZÉ TÁRSALOG													Ü
KÖNYVET MEGJE- LENTET					VÁLTÁS KÖRHÁZI OSZTÁLY										KERÉK- KÖTŐ SPANYOL BARLANG				
KÖR- SZELETI MÓKUS, RÉGISEN	LOCH ...; SKÓT TŰ EMÉSZ- TŐNEDV					A FELŰ- LETÉRŐL PULÓVERT KÉSZÍT										AZ ELBA KÖZEPEI CSAPAT- EGYSÉG			
				FÉRFI- KABÁT PITEKÉ- SZÍTÉS				A BABA- ETETÉS KELLÉKE SOKSZÍNŰ											
EME ÜNNEP VEGEI			ZÚG A SZÉL AZ ÁRAM TESZI						ZENEI HÁRMASI CSÓNAK- GERINC					PERS- PEKTIVA					
MŰKÖDÉ- SI KÖR							A FOGAS- RA TESZ MANDULA- FENYŐ												
A TÖB- BES SZÁM JELE	PARÁZS- TÓL KI- LYUKAD JÓKEDV					ELSŐ- HEGEDŰ ISI					FÓÁG RÉSZEI PIACI ÁRUS								
KÉSZÜLÉS A MÉR- KÖZÉSRE						A HAVON CSÚSZIK HAVASI LEGELO						YOLT, RÖVIDEN ODŰ, TÁJ- SZÓVAL							
KISSÉ KÖZELI BALGA			FINN GŐZ- FURDÓ ELŐNT, A SZÉLEINI						ROCK AND ...; TÁNC BŐRTÖN- BEN VANI										
				DVAT- MAGAZIN BELÜL TÉPI				KÖTŐZŐ- ANYAG TESLA, RÖVIDEN											
NÉMET AUTÓK JELZÉSE	M										SZOBOR TÉMÁJA LEHET								

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-0000000

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ה"ב

IMAI DŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2025. Jan. 31. – 2025. Feb. 07.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
31. péntek	7:00	16:30
01. szombat	8:00	16:15
02. vasárnap	8:00	16:30
03. hétfő	7:00	16:30
04. kedd	7:00	16:30
05. szerda	7:00	16:30
06. csütörtök	7:00	16:30
07. péntek	7:00	16:45

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
31. péntek	16:25	01. szombat	17:34
07. péntek	16:36	08. szombat	17:44

Poén sarok

Egy süket meg egy vak zenész zenélnek egy bárban.

Megszólal a vak:

- Mondd süket, táncolnak már az emberek?

Erre a süket:

- Miért? Már zenélünk?

A 613 PARANCSOLAT

XXXII.

Tiltó Micva

**Nem esküdni hi-
ába (fölslege-
sen)**

„Ne vedd az
Örökkévalónak, a
te Istenednek a
nevét a szádra hi-
ába”

(2Mózes 20:7)

Mester György alelnök úr Jahrzeitot tartott édesanyja Mester Tiborné Ági emlékére, aki négy éve távozott a földi létből. A reggeli imádkozás után tikunon látta vendégül a megjelenteket.

Zilber József előljáró úr Jahrzetot tartott anyai nagymamája Hollander Éva emlékére. Tikunon látta vendégül a körzet tagjait.

Moti Perek kisebb műtéten esett át, és már jobban van kérjük az Örökkévaló áldását a mihamarabbi teljes felgyógyulása érdekében. Refuá Selémá!

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kiléni tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt február 05.-én, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuvaros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felöl kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrassy Béla